

U S T A W A

z dnia ..... 2017 r.

architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach

DZIAŁ 1 Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach, zwana dalej „ustawą”, normuje zasady wykonywania:

- 1) zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, w tym zasady uznawania kwalifikacji zawodowych, zasady świadczenia usług transgranicznych, zasady organizacji i działania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa i zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 2) zawodu urbanisty, w tym zasady uznawania kwalifikacji zawodowych urbanistów i zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej.

DZIAŁ 2

Zawód architekta, zawód inżyniera budownictwa

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 2. 1. Wykonywanie zawodu architekta polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

2. Zawód architekta wykonuje się z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb poprzez twórcze kształtowanie i projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i zagospodarowania terenu w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym.

Art. 3. Wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o których mowa w art. 4 ust. 1, oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

Art. 4. 1. Samodzielną funkcją techniczną w budownictwie jest działalność związana z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień

architektonicznych i budowlanych oraz techniczno-organizacyjnych, obejmująca:

- 1) sporządzanie projektu budowlanego, **wykonawczego**¹ lub opracowań projektowych będących jego częścią, sprawowanie nadzoru projektowego oraz pełnienie funkcji głównego projektanta lub projektanta współpracującego w procesie inwestycyjnym;
- 2) kierowanie budową lub robotami budowlanymi przez pełnienie funkcji kierownika budowy lub kierownika robót;
- 3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
- 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego;
- 5) sprawowanie kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;
- 6) sporządzanie opinii technicznych.

2. Opinie techniczne, o których mowa w ust. 1 pkt 6, obejmują:

- 1) ocenę projektowanego lub rzeczywistego stanu analizowanego obiektu budowlanego lub jego części na podstawie obowiązujących przepisów i wiedzy technicznej;
- 2) analizę przyczynowo-skutkową stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części;
- 3) formułowanie zaleceń dotyczących koniecznych działań w odniesieniu do analizowanego obiektu budowlanego lub jego części;
- 4) ocenę i formułowanie zaleceń w zakresie projektowania i stosowania rozwiązań technicznych.

Art. 5. 1. Zawód architekta albo zawód inżyniera budownictwa może wykonywać osoba, która jest członkiem odpowiednio samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa, zwanych dalej „samorządem zawodowym”.

2. Członkiem samorządu zawodowego może być osoba, która posiada uprawnienia budowlane albo której kwalifikacje zawodowe zostały uznane na zasadach określonych w rozdziale 3.

Art. 6. Wykonywanie zawodu architekta oraz zawodu inżyniera budownictwa odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i zasadami wiedzy technicznej oraz z zachowaniem należytej staranności, właściwej organizacji, bezpieczeństwa i jakości pracy.

---

¹ Włączenie projektu wykonawczego w zakres pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie

Rozdział 2

Uprawnienia budowlane

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 7. Zawód architekta oraz zawód inżyniera budownictwa wykonuje się w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych.

Art. 8. 1. Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu na uprawnienia budowlane.

2. Z egzaminu na uprawnienia budowlane zwolniony jest absolwent studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.), zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego, w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 10.

Art. 9. Do egzaminu na uprawnienia budowlane dopuszcza się osobę, która:

- 1) posiada wykształcenie ~~odpowiadające wymaganiom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 10~~ kierunkowe odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności;¹
- 2) odbyła praktykę zawodową dostosowaną do rodzaju i stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją.

Art. 10. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje i zakres przygotowania zawodowego wymaganego do wykonywania zawodu architekta oraz inżyniera budownictwa:
  - a) ~~wykształcenie odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności;~~²
  - b) wykaz zawodów związanych z budownictwem,
- 2) szczegółowy sposób potwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, w tym sposób:
  - a) dokumentowania i weryfikacji posiadanego wykształcenia oraz uznawania wykształcenia i praktyki zawodowej jako odpowiednie lub pokrewne dla danych uprawnień budowlanych lub specjalności, zwanego dalej „kwalifikowaniem”,

---

¹ Wymagany warunek ukończenia odpowiedniego kierunku

² Kierunki odpowiednie i pokrewne wyszczególnione bezpośrednio w ustawie

- c) dokumentowania i odbywania praktyki, a także kryteria uznawania praktyki,
- 3) szczegółowy sposób przeprowadzania egzaminu ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej,
- 4) ~~zakresy uprawnień budowlanych oraz ich ograniczenia~~¹
- mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień budowlanych, w tym uznawaniem praktyk zawodowych.

Art. 11. Wykształcenie uzyskane za granicą i uznane w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów odrębnych podlega kwalifikowaniu przez okręgową komisję kwalifikacyjną na podstawie programu kształcenia.

Art. 12. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest pełnienie funkcji technicznej w pracach projektowych lub pełnienie funkcji technicznej na budowie.

Art. 13. 1. Praktyka zawodowa odbywana jest pod kierunkiem ~~patrona~~² osoby posiadającej uprawnienia budowlane będącą członkiem samorządu budowlanego.

~~2. Patronem może być osoba będąca członkiem samorządu zawodowego.~~

Art. 14. 1. Do praktyki zawodowej na budowie zalicza się: ~~pełnienie funkcji technicznej na budowie oraz:~~

- 1) wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego;
- 2) pracę w organach administracji rządowej lub jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania zarządcy drogi publicznej, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy i obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych;
- 3) pracę u zarządcy infrastruktury kolejowej lub w podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury kolejowej we właściwym stanie technicznym, działającym na zlecenie zarządcy infrastruktury kolejowej, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy lub czynności inspekcyjno-kontrolnych, obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk, stanu technicznego budowli i urządzeń budowlanych lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych.
- 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez pełnienie funkcji asystenta inspektora nadzoru inwestorskiego;³
- 5) asystowanie przy sprawowaniu kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;

---

¹ Zakresy oraz ograniczenia uprawnień zawarte bezpośrednio w ustawie zapewniają stabilność prawa

² Pojęcie patrona jest nieprecyzyjne.

³ Wyszczególnienie i doprecyzowanie czynności zaliczanych do praktyki zawodowej

- 6) pełnienie funkcji inżyniera budowy lub asystenta kierownika budowy lub asystenta kierownika robót
- 7) pełnienie funkcji asystenta kierownika wytwarzania konstrukcyjnych elementów budowlanych
2. Do praktyki zawodowej projektowej zalicza się:
- 8) asystowanie przy opracowywaniu projektów koncepcyjnych, budowlanych, wykonawczych oraz specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych;
- 9) asystowanie przy sprawowaniu kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;

3. Odbycie praktyki zawodowej na budowie jest potwierdzane ~~przez patrona~~¹ osobę posiadającą uprawnienia budowlane będącą członkiem samorządu budowlanego.

Art. 15. 1. Praktyka zawodowa spełnia kryteria jakościowe określone w standardach praktyki zawodowej.

~~2. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą po ukończeniu trzeciego roku studiów wyższych, w zakresie określonym w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w ust. 1.~~

1. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą po:²

- 1) - ukończeniu studiów wyższych I stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
  - 2) - ukończeniu studiów II stopnia lub jednolitych magisterskich na kierunku pokrewnym dla danej specjalności
  - 3) Uzyskaniu tytułu technika na kierunku odpowiednim dla danej specjalności
- w zakresie określonym w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w ust. 1.

Art. 16. Praktykę studencką uznaje się za część praktyki zawodowej w przypadku, gdy odbywa się na studiach w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz w sposób określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 10, zgodnie z warunkami określonymi w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zawartej między uczelnią a organem samorządu zawodowego.

Art. 17. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą za granicą, jeżeli przebiegała ona pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju lub pod kierunkiem osoby pełniącej funkcję projektanta lub kierownika budowy w przypadku braku uprawnień w danym kraju³.

---

¹ Pojęcie patrona jest nieprecyzyjne.

² Doprecyzowanie momentu od którego pracę można wliczać do okresu praktyki zawodowej

³ Nie we wszystkich państwach UE funkcjonują w porządku prawnym uprawnienia budowlane

Art. 18. 1. Egzamin na uprawnienia budowlane przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez okręgową komisję kwalifikacyjną izby.

2. W egzaminie na uprawnienia budowlane może uczestniczyć, jako obserwator, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

Art. 19. Krajowa Rada Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 60 dni przed terminem egzaminu, ogłoszenie o egzaminie, w którym podaje się w szczególności termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu.

Art. 20. Zawiadomienie o terminie egzaminu właściwy organ samorządu zawodowego doręcza osobie ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych, za pośrednictwem operatora pocztowego, przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, na co najmniej miesiąc przed terminem egzaminu.

Art. 21. Egzamin na uprawnienia budowlane odbywa się we wszystkich okręgowych izbach w tym samym dniu i godzinie, na podstawie tych samych zestawów pytań. Nie dotyczy to części ustnej.

Oddział 2

Nadawanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta

Art. 22. 1. W zawodzie architekta nadawane są:¹

- 1) ~~uprawnienia budowlane pierwszego stopnia;~~
- 2) ~~uprawnienia budowlane drugiego stopnia.~~
- 1) uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie;
- 2) uprawnienia budowlane bez ograniczeń.

2. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta ~~drugiego stopnia bez ograniczeń~~ mogą być rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w zakresie architektury obiektu.²

3. - Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej bez ograniczeń uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w odniesieniu do architektury obiektu.

- Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania w odniesieniu do architektury obiektu o kubaturze do 1000

4 Uprawnienia budowlane do projektowania uprawniają do sporządzania projektu zagospodarowania działki lub terenu.³

---

¹ Ujednolicenie pojęć z funkcjonującymi w porządku prawnym

² Doprecyzowanie zakresu uprawnień

³ Określenie zakresu uprawnień i ich ograniczenia

Art. 23. 1. Uzyskanie uprawnień budowlanych ~~pierwszego stopnia~~ w ograniczonym zakresie w zawodzie architekta wymaga:

- 1) ~~ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie architektury;~~
- 1) ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku architektura lub ukończenie studiów drugiego stopnia na kierunku budownictwo lub ukończenie studiów jednolitych magisterskich na kierunku budownictwo¹;
- 2) ~~odbycia półrocznej praktyki przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w skład projektu technicznego;~~
- 2) odbycia półrocznej praktyki przy sporządzaniu projektów koncepcyjnych, budowlanych oraz wykonawczych w zakresie architektury²;
- 3) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 26 pkt 1.

2. Uzyskanie uprawnień budowlanych ~~drugiego stopnia bez ograniczeń~~ w zawodzie architekta wymaga:

- 1) posiadania uprawnień budowlanych ~~pierwszego stopnia~~ w ograniczonym zakresie w zawodzie architekta ;
- 2) odbycia ~~półtorarocznej rocznej~~ praktyki zawodowej przy sporządzaniu ~~projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w skład projektu technicznego~~ projektów koncepcyjnych, budowlanych oraz wykonawczych w zakresie architektury;
- 2) odbycia półrocznej praktyki zawodowej na budowie zgodnie z art.14 pkt1-9 w specjalności budowlanej³
- 3) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 26 pkt 2.
- 4) ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na kierunku architektura

---

¹ Prawo dopuszcza ukończenie studiów II stopnia bez ukończenia studiów I stopnia na tym samym kierunku. Proponowany zapis znacząco ogranicza dostęp do zawodu i może w przyszłości spowodować wzrost cen usług. Proponowany zapis umożliwia osobą już po studiach I stopnia zdobyć uprawnienia w ograniczonym zakresie

² Doprecyzowanie czynności zaliczanych do praktyki projektowej

³ Doprecyzowanie specjalności uprawnień budowlanych.

3. Uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta rozszerzonych

O uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w zakresie architektury obiektu

¹wymaga:

- 1) odbycia dodatkowej rocznej praktyki zawodowej na budowie;
- 2) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 26 pkt 2.

4. Uprawnienia budowlane ~~drugiego stopnia~~ bez ograniczeń w zawodzie architekta można uzyskać bez posiadania uprawnień budowlanych ~~pierwszego stopnia~~ w ograniczonym zakresie w zawodzie architekta, po spełnieniu łącznie wymagań określonych w ust. 1 oraz w ust. 2 pkt 2-4.

5. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w zakresie architektury obiektu ² można uzyskać bez posiadania uprawnień pierwszego stopnia, po spełnieniu łącznie wymagań określonych w ust. 1 i w ust. 2 pkt 2-4 oraz w ust. 3.

Art. 24. 1. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta nadaje, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, okręgowa komisja kwalifikacyjna izby.

2. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 8 ust. 2.

Art. 25. 1. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta obejmuje:

- 1) kwalifikowanie;
- 2) egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta.

2. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta prowadzi się zgodnie z regulaminem, o którym mowa w art. 73 pkt 7.

Art. 26. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta:

- 1) ~~pierwszego stopnia~~ w ograniczonym zakresie - ma formę pisemną i obejmuje znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej;
- 2) ~~drugiego stopnia~~ bez ograniczeń - ma formę ustną i obejmuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej, omówienie zadania projektowego lub rozwiązanie zagadnienia z zakresu prowadzenia budowy lub kierowania robotami budowlanymi oraz omówienie wskazanych zagadnień z zakresu odbytej praktyki zawodowej.

Art. 27. Osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu pisemnego albo ustnego, może

---

¹ Doprecyzowanie zakresu uprawnień

² Doprecyzowanie zakresu uprawnień

przystąpić do niego ponownie, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy.

Art. 28. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta odbywa się co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów.

Art. 29. 1. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wnosi opłatę za postępowanie kwalifikacyjne.

2. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta ustala Krajowy Zjazd Izby Architektów.

3. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta podaje do publicznej wiadomości Krajowa Izba Architektów w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wnosi się na rachunek bankowy właściwej okręgowej izby.

Art. 30. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne w odniesieniu do uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania do egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 i 1386), za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) z tytułu przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 31. 1. Po pozytywnym zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego oraz w przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 2, okręgowa komisja kwalifikacyjna orzeka, w drodze decyzji, o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta.

2. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta określa się rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

3. Od decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów.

Oddział 3

Nadawanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa

Art. 32. 1 Uprawnienia budowlane mogą być nadane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń.

2 Uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności uprawniają do sporządzania projektu zagospodarowania działki lub terenu, w zakresie tej specjalności.

Art. 33. 1. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa są nadawane w specjalnościach:

- 1) ~~konstrukcyjno-budowlanej;~~
- 2) ~~inżynierskiej;~~
  - a) ~~mostowej;~~
  - b) ~~drogowej;~~
  - c) ~~kolejowej;~~
  - d) ~~kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym;~~
  - e) ~~hydrotechnicznej;~~
  - f) ~~wyburzeniowej;~~
- 3) ~~instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:~~
  - a) ~~telekomunikacyjnych;~~
  - b) ~~ciepłych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych;~~
  - c) ~~elektrycznych i elektroenergetycznych.~~
- 1) Budowlanej¹
- 2) Wyburzeniowej
- 3) Instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
- 4) Instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń Elektrycznych, elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych.

---

¹ Specjalność Budowlana swoim zakresem obejmuje aktualną specjalność konstrukcyjno-budowlaną, inżynierską mostową, inżynierską drogową inżynierską kolejową, inżynierską hydrotechniczną.

W miejsce likwidowanej specjalności kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym powstanie funkcja rzeczoznawcy w zakresie sterowania ruchem kolejowym. Proponuje się aby nadawanie uprawnień rzeczoznawcy nadawał i nadzorował Urząd Transportu Kolejowego (Podobnie do funkcji rzeczoznawcy ds. zabezpieczeni Przeciwpożarowych lub SANIPID)

2. Uprawnienia budowlane bez ograniczeń uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, uprawniają w zakresie specjalności ¹

2.1. Budowlanej

2.1.1 Do projektowania konstrukcji obiektu lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji oraz architektury obiektu

2.1.2 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

- drogowy obiekt inżynierski w rozumieniu przepisów o drogach publicznych;
- kolejowy obiekt inżynierski: most, wiadukt, przepust, ściany oporowe, tunele liniowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie.

2.1.3 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie morskich budowli hydrotechnicznych oraz budowli hydrotechnicznych tymczasowych i stałych, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie, oraz przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie.

2.1.4 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

- droga w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, z wyłączeniem drogowych obiektów inżynierskich oprócz przepustów;
- droga dla ruchu i postoju statków powietrznych oraz przepust.

2.1.5 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do obiektów budowlanych, takich jak: stacje, linie kolejowe, bocznice kolejowe i inne budowle, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyłączeniem, sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych przeznaczonych dla kolei oraz urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym.

2.2. Wyburzeniowej

Do projektowania robót rozbiórkowych lub kierowania tymi robotami budowlanymi, związanymi z użyciem materiałów wybuchowych.

---

¹ Określenie zakresu uprawnień budowlanych w danej specjalności. Zgodnie z zasadą stabilności prawa i zaufania obywatela do Państwa wskazane jest aby zakres uprawnień określić w dokumencie w randze ustawy.

2.3 Instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,

do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: sieci i instalacje ciepłe, wentylacyjne, gazowe, wodociągowe i kanalizacyjne.

2.4. Instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych, elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych

2.4.1. Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: sieci, instalacje i urządzenia elektryczne i elektroenergetyczne, w tym kolejowe, trolejbusowe i tramwajowe sieci trakcyjne, sieci trakcyjne metra, wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi zasilania, w tym kolejowej, trolejbusowej i tramwajowej sieci trakcyjnej, sieci trakcyjne metra oraz elektrycznego ogrzewania rozjazdów.

2.4.2 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, w zakresie telekomunikacji przewodowej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną oraz telekomunikacji bezprzewodowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

4. Uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie uprawniają: ¹

3.1 w specjalności budowlanej

3.1.1 Do projektowania konstrukcji obiektu lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji obiektu, o kubaturze do 1000 m³ oraz:

- o wysokości do 12 m nad poziomem terenu, do 3 kondygnacji nadziemnych i o wysokości kondygnacji do 4,8 m;
- posadowionego na głębokości do 3 m poniżej poziomu terenu, bezpośrednio na stabilnym gruncie nośnym;
- przy rozpiętości elementów konstrukcyjnych do 6 m i wysięgu wsporników do 2 m;
- niezawierającego elementów wstępnie sprężanych na budowie;
- niewymagającego uwzględniania wpływu eksploatacji górniczej.

3.1.2 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

- jednoprzęsłowy obiekt mostowy, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych lub przepisów w

---

¹ Określenie zakresu uprawnień budowlanych w danej specjalności. Zgodnie z zasadą stabilności prawa i zaufania obywatela do Państwa wskazane jest aby zakres uprawnień określić w dokumencie w randze ustawy.

sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, o przęśle wykonanym z zastosowaniem prefabrykatów i rozpiętości do 21 m, posadowiony na stabilnym gruncie;

- przepust.

3.1.3 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie budowli hydrotechnicznych IV klasy ważności, a w przypadku budowli morskich IV klasy chronionego obszaru, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie, oraz przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie.

3.1.4 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

- droga klasy: lokalna i dojazdowa oraz droga wewnętrzna, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, z wyłączeniem drogowych obiektów inżynierskich oprócz przepustów;

- droga na terenie lotniska, nieprzeznaczona dla ruchu i postoju statków powietrznych.

3.1.5 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do obiektów budowlanych, takich jak: stacje, linie kolejowe, bocznice kolejowe i inne budowle kolejowe w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyjątkiem linii kolejowych przystosowanych do prędkości większych niż 200 km/h.

3.2 w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,

do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi przy wykonywaniu instalacji wraz z przyłączami i instalowaniem tych urządzeń dla obiektów budowlanych o kubaturze do 1000 m³.

3.3. w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych, elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych

3.3.1 Do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi przy wykonywaniu instalacji wraz z przyłączami o napięciu do 1 kV w obiektach budowlanych o kubaturze do 1000 m³.

3.3.2. do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną, w odniesieniu do obiektu budowlanego, takiego jak lokalne linie i instalacje.

4. Określa się kierunki studiów odpowiednie dla danej specjalności ¹

4.1. Budowlanej

- budownictwo

-budownictwo hydrotechniczne

4.2 Inżynierskiej wyburzeniowej

– budownictwo,

– górnictwo lub geologii, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie eksploatacji złóż,

– inżynieria wojskowa.

4.3 Instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,

– energetyka,

– inżynieria środowiska,

– inżynieria naftowa lub gazownicza,

– wiertnictwo nafty i gazu.

4.4. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych, elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych

- elektrotechnika,

- inżynierii elektryczna,

- elektroenergetyka.

5. Określa się kierunki studiów pokrewne dla danej specjalności ²

5.1 Budowlanej

- architektura lub architektura i urbanistyka,

– inżynieria środowiska,

– inżynieria i gospodarka wodna,

– melioracja.

5.2. Instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,

---

¹ Określenie kierunków studiów odpowiednich dla danej specjalności.

Zgodnie z zasadą stabilności prawa i zaufania obywatela do Państwa wskazane jest aby zakres uprawnień określić w dokumencie w randze ustawy.

² Określenie kierunków studiów pokrewnych dla danej specjalności.

Zgodnie z zasadą stabilności prawa i zaufania obywatela do Państwa wskazane jest aby zakres uprawnień określić w dokumencie w randze ustawy.

- budownictwo

5.3. Instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych, elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych

– energetyka

– elektronika,

– elektronika i telekomunikacja,

– transport, umożliwiający uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie sterowania ruchem w transporcie lub zabezpieczenia ruchu pociągów,

– elektryczny transport szynowy,

– miernictwa elektrycznego i programowania sterowników,

– automatyka i robotyka.

5 Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, w porozumieniu z samorządem zawodowym, może rozszerzyć, w drodze rozporządzenia:

- listę kierunków odpowiednich oraz pokrewnych dla danej specjalności

- zakres uprawnień zawodowych dla danej specjalności

Art. 34. Uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa wymaga:

1) do projektowania bez ograniczeń:

a) ukończenia studiów drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności,

b) odbycia rocznej praktyki przy ~~projektowaniu~~ opracowywaniu projektów koncepcyjnych,

budowlanych oraz wykonawczych w zakresie danej specjalności¹, oraz

c) odbycia rocznej praktyki na budowie;

2) do projektowania w ograniczonym zakresie:

a) ukończenia:

- studiów pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub

- studiów drugiego stopnia lub jednolitych magisterskich pokrewnych dla danej specjalności,

b) odbycia rocznej praktyki przy ~~projektowaniu~~ opracowywaniu projektów koncepcyjnych,

budowlanych oraz wykonawczych w zakresie danej specjalności², oraz

c) odbycia rocznej praktyki na budowie;

3) do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:

a) ukończenia studiów drugiego lub pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności

---

¹ Doprecyzowanie czynności wchodzących w zakres praktyki projektowej

² Doprecyzowanie czynności wchodzących w zakres praktyki projektowej

oraz

- b) odbycia odpowiednio półtorarocznej lub trzyletniej praktyki na budowie;
- 4) do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
- a) ukończenia:
    - studiów drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub
    - studiów pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności, lub
    - studiów pierwszego stopnia pokrewnych dla danej specjalności, albo
  - b) posiadania:
    - tytułu zawodowego technika lub mistrza, albo
    - dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika
    - w zawodach związanych z budownictwem określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10, w zakresie odpowiednim dla danej specjalności oraz
  - c) odbycia praktyki na budowie w wymiarze:
    - półtora roku w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret drugie,
    - trzech lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret trzecie,
    - czterech lat w przypadku, o którym mowa w lit. b;
- 5) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:
- a) ukończenia studiów drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności,
  - b) odbycia rocznej praktyki przy **projektowaniu opracowywaniu projektów koncepcyjnych, budowlanych oraz wykonawczych w zakresie danej specjalności⁻¹**, oraz
  - c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie;
- 6) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
- a) ukończenia:
    - studiów pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub
    - studiów drugiego stopnia **lub jednolitych magisterskich** pokrewnych dla danej specjalności,
  - b) odbycia rocznej praktyki przy **projektowaniu opracowywaniu projektów koncepcyjnych, budowlanych oraz wykonawczych w zakresie danej specjalności²**, oraz
  - c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie.

Art. 35. Do osób ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa bez ograniczeń, posiadających uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w ograniczonym zakresie w tej specjalności, nie stosuje się art. 34 pkt

---

¹ Doprecyzowanie czynności wchodzących w zakres praktyki projektowej

² Doprecyzowanie czynności wchodzących w zakres praktyki projektowej

1 lit. b i c, pkt 3 lit. b lub pkt 5 lit. b i c.

Art. 36. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna izby prowadzi postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa.

2. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje:

- 1) kwalifikowanie;
- 2) egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa, obejmujący znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

3. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 8 ust. 3.

Art. 37. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa składa się z części pisemnej oraz ustnej.

Art. 38. 1. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.

2. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części pisemnej egzaminu, może przystąpić do niego ponownie nie wcześniej, niż po upływie 3 miesięcy.

3. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu upoważnia do przystąpienia do części ustnej przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania.

4. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu, ponownie przystępuje tylko do tej części egzaminu.

Art. 39. W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej, egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do:

- 1) projektowania w danej specjalności;
- 2) kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;
- 3) projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.

Art. 40. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane egzamin jest ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

Art. 41. Do egzaminu na uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa przepisy art. 28 i art. 29 stosuje się odpowiednio.

Art. 42. 1. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa, o których mowa w art. 34 pkt 1-4, wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania - nie więcej niż 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;

- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 13% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

2. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa, o których mowa w art. 34 pkt 5 i 6, wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 43. Do nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa przepisy art. 31 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 44. 1. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa określa się specjalność oraz rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

2. Od decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej

Art. 44a 1. Osoba posiadająca uprawnienia budowlane bez ograniczeń może się ubiegać o uznanie specjalizacji techniczno-budowlanej¹

2. Osoba ubiegająca się o uzyskanie specjalizacji techniczno-budowlanej potwierdza:

1) posiadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności, w której wyodrębniono daną specjalizację;

2) odbycie, po uzyskaniu uprawnień budowlanych, dwuletniej praktyki w zawodzie w ramach posiadanych uprawnień budowlanych, o których mowa w pkt 1 w zakresie specjalizacji, o którą się ubiega, przy sporządzaniu projektów, w przypadku specjalizacji do projektowania, lub na budowie, w przypadku specjalizacji do kierowania robotami budowlanymi.

3. Do wniosku o nadanie specjalizacji techniczno-budowlanej należy dołączyć:

1) decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych;

2) oświadczenie potwierdzające odbycie praktyki, o której mowa w pkt 2, zawierające wyszczególnienie obiektów budowlanych, przy których projektowaniu lub budowie brała udział osoba

---

¹ Wprowadzenie do ustawy specjalizacji techniczno-budowlanej. Uzyskanie specjalizacji techniczno-budowlanej potwierdza wiedzę w jej zakresie

ubiegająca się o nadanie specjalizacji.

4 Wykaz specjalizacji techniczno-budowlanych wyodrębnionych w specjalnościach budowlanych

1) Dla specjalności budowlanej

- – geotechnika,
- – obiekty budowlane budownictwa ogólnego,
- – obiekty budowlane budownictwa przemysłowego,
- – obiekty budowlane na terenach wpływów górniczych,
- – budowle wysokościowe,
- – rusztowania i deskowania wielofunkcyjne.
- inżynierska drogową
- inżynierska kolejową
- obiekty mostowe
- obiekty hydrotechniczne

2) Dla specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych

- – sieci, instalacje i urządzenia ciepłe i wentylacyjne i klimatyzacyjne,
- – sieci, instalacje i urządzenia gazowe,
- – sieci, instalacje i urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne.

3) Dla specjalności instalacyjnej w zakresie w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych , elektroenergetycznych i teletechnicznych

- – sieci, instalacje i urządzenia elektryczne i elektroenergetyczne powyżej 45 kV,
- – sieci, instalacje i urządzenia elektryczne i elektroenergetyczne w elektrowniach jądrowych,
- – trakcje elektryczne.
- – sieci teletechniczne

5. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, w porozumieniu z samorządem zawodowym, może rozszerzyć, w drodze rozporządzenia listę specjalizacji techniczno-budowlanych

Rozdział 3

Uznawanie kwalifikacji i świadczenie usług transgranicznych

Art. 45. 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o państwach członkowskich, rozumie się przez to państwa członkowskie Unii Europejskiej inne niż Rzeczpospolita Polska, Konfederację Szwajcarską oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o obywatelach państw członkowskich, rozumie się przez to obywateli państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, a także:

- 1) członków ich rodzin w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900);
- 2) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 6);
- 3) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą;
- 4) cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 5) obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie przez Rzeczpospolitą Polską w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 6) obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 19, t. 6, str. 3, Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1), oraz obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym;
- 7) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 46. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w

innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, ma prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu art. 5 pkt 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65) w zawodzie architekta lub inżyniera budownictwa.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, właściwy organ może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa zamierzającego świadczyć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę transgraniczną po raz pierwszy.

3. Postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nie wszczyna się wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 53.

4. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego świadczenia usługi:

- 1) oświadczenie o zamiarze jej świadczenia zawierające informacje o:
  - a) rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać, jeżeli ich określenie jest możliwe,
  - b) posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego albo zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej;
- 2) dokument potwierdzający obywatelstwo;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;
- 4) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe.

5. W przypadku istotnej zmiany stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami, o których mowa w ust. 4 pkt 2-4, obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa jest obowiązany ponownie przedłożyć te dokumenty okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce świadczenia usługi transgranicznej.

6. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, ponownie w każdym

roku, w którym zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

7. Świadczenie usługi transgranicznej podlega indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości świadczenia tej usługi.

8. Właściwa okręgową rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1. Termin dokonania wpisu nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usługi transgranicznej.

9. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych, j est jednak obowiązany poinformować właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach - o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.

10. Do obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczącego usługę transgraniczną stosuje się przepisy regulujące wykonywanie zawodu architekta lub inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

11. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczący usługę transgraniczną posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.

12. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, o których mowa w ust. 2 i 3, może posługiwać się polskim tytułem zawodowym.

13. Właściwa okręgową rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.

14. Właściwa okręgową rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia mu informacje dotyczące obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, o których mowa w ust. 13, oraz informacje niezbędne do rozpatrzenia skargi złożonej na obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.

Art. 47. Przepisu art. 46 nie stosuje się do cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy

z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, oraz cudzoziemca, któremu w Rzeczypospolitej Polskiej nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej.

Art. 48. 1. Właściwa Krajowa Rada Izby wszczyną postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa na wniosek obywatela państwa członkowskiego w ciągu miesiąca od dnia jego doręczenia, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku.

3. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa zawiera:

- 1) imię (imiona), nazwisko, datę i miejsce urodzenia wnioskodawcy;
- 2) obywatelstwo wnioskodawcy oraz nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa;
- 3) określenie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;
- 4) informację o posiadanych kwalifikacjach i uprawnieniach;
- 5) informacje o ukończonym kształceniu regulowanym.

5. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający obywatelstwo wnioskodawcy;
- 2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa oraz, o ile jest to wymagane, dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe wnioskodawcy;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, poświadczające, że architektowi lub inżynierowi budownictwa nie zawieszono prawa wykonywania działalności lub nie zakazano wykonywania zawodu;
- 4) oświadczenie o znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

6. Dokumenty, o których mowa w ust. 5 pkt 2, nie są wymagane w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 53.

7. Obowiązek umieszczania we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa informacji o obywatelstwie wnioskodawcy oraz dołączania do wniosku potwierdzającego je dokumentu nie dotyczy wnioskodawcy będącego bezpaństwowcem, któremu nadano status uchodźcy, udzielono ochrony uzupełniającej, albo który posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

8. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie go pisemnym oświadczeniem wnioskodawcy złożonym do właściwej Krajowej Rady Izby.

9. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, wydanych przez właściwe organy państwa członkowskiego, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwa Krajowa Rada Izby zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.

10. Właściwa Krajowa Rada Izby wydaje decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy spełniającemu warunki określone w ustawie oraz zobowiązuje wskazaną przez niego okręgową izbę do dokonania wpisu na listę członków.

11. Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 51.

Art. 49. 1. W przypadku gdy właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby posiada informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych, nałożonych sankcji karnych lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, informuje o tym właściwe organy państwa członkowskiego.

2. Właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia informacje potwierdzające, że architekt lub inżynier budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności, a także informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.

4. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają poufność wymienianych informacji.

5. Wymiana informacji, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającą decyzję Komisji 2008/49/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 1 i 11 oraz Dz. Urz. UE L 252 z 16.09.2016, str. 53).

Art. 50. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem potwierdzającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska lub jego skrótem w języku tego państwa.

2. Do tytułu określającego wykształcenie należy dołączyć informację dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.

3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót mogą być mylone z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania jest wymagane dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ukończył, właściwa Krajowa Rada Izby wskazuje, aby osoba taka posługiwała się posiadany tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.

Art. 51. 1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wniosek o uznanie kwalifikacji zawodowych złożony przez obywatela państwa członkowskiego, który nie spełnia wymagań określonych w ustawie, stosuje odpowiednio ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. W zakresie nieuregulowanym ustawą, do zasad uznawania kwalifikacji zawodowych lub świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 1.

3. Do wniosku w sprawie uznania kwalifikacji obywatela państwa członkowskiego nabytych na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie stosuje się ust. 1.

Art. 52. 1. W przypadku gdy różnice między wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w państwie członkowskim a wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej są na tyle znaczące, że przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, wiązałoby się z koniecznością ukończenia przez składającego wniosek w postępowaniu o uznanie kwalifikacji zawodowych pełnego programu kształcenia wymaganego do pełnego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, właściwa Krajowa Rada Izby, po indywidualnym rozpatrzeniu wniosku, może uznać kwalifikacje zawodowe tej osoby w celu przyznania jej częściowego dostępu do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa

odpowiadającego uprawnieniom budowlanym w zawodzie architekta pierwszego stopnia lub uprawnieniom budowlanym w ograniczonym zakresie, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, któremu na podstawie ust. 1 zostały uznane kwalifikacje zawodowe w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, posługuje się tytułem ustalonym dla tego zawodu w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności zawodowych objętych częściowym dostępem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 53.

4. Uznania kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa można odmówić, jeżeli taka odmowa służy zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, ochrony konsumentów, ochrony środowiska, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego i nie wykracza poza zakres niezbędny do ich zapewnienia.

Art. 53. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 3, oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

DZIAŁ 3

Samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa

Rozdział 1

Izba architektów i izba inżynierów budownictwa

Art. 54. 1. Samorząd zawodowy architektów tworzą członkowie zrzeszeni w izbie architektów.

2. Samorząd zawodowy inżynierów budownictwa tworzą członkowie zrzeszeni w izbie inżynierów budownictwa.

Art. 55. Samorządy zawodowe są niezależne w wykonywaniu swoich zadań i podlegają wyłącznie przepisom prawa.

Art. 56. 1. Izba architektów składa się z Krajowej Izby Architektów oraz 16 okręgowych izb architektów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

2. Izba inżynierów budownictwa składa się z Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz 16 okręgowych izb inżynierów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

3. Obszary działania okręgowych izb oraz ich siedziby ustalają właściwe Krajowe Izby.

Art. 57. Jednostkami organizacyjnymi izb są:

- 1) Krajowa Izba Architektów oraz Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa, zwane dalej „Krajowymi Izbami”;
- 2) okręgowe izby architektów oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa, zwane dalej „okręgowymi izbami”.

Art. 58. 1. Osobowość prawną posiadają:

- 1) izba architektów;
- 2) Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa.

2. Działalność izb określają ich statuty, nadawane przez Krajowy Zjazd Izby w drodze uchwały.

3. Izba architektów, Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa mogą prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, wykonywania robót budowlanych oraz pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 59. 1. Działalność samorządu zawodowego jest finansowana z jego majątku.

2. Majątek samorządu zawodowego stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.

3. Majątek samorządu zawodowego powstaje:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z zapisów, darowizn i dotacji;

- 3) z wpływów z działalności gospodarczej;
- 4) z innych wpływów.

Art. 60. 1. Majątkiem Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa zarządza Krajowa Rada Izby.

2. Majątkiem okręgowej izby inżynierów budownictwa zarządza właściwa okręgowa rada izby.

3. Majątkiem izby architektów zarządza Krajowa Rada Izby. Okręgowa rada izby architektów zarządza majątkiem izby w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem okręgowej izby architektów. Zakres spraw, o którym mowa w zdaniu drugim, określa uchwała, o której mowa w art. 70 ust. 3.

Art. 61. 1. Oświadczenia woli w imieniu Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa składają dwaj członkowie prezydium Krajowej Rady Izby Inżynierów, w tym Prezes lub Wiceprezes.

2. Oświadczenia woli w imieniu okręgowej izby inżynierów budownictwa składają dwaj członkowie prezydium okręgowej rady izby inżynierów budownictwa, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący.

3. Oświadczenia woli w imieniu izby architektów składają dwaj członkowie prezydium Krajowej Rady Izby Architektów, w tym Prezes lub Wiceprezes Krajowej Rady Izby, a także, w zakresie określonym w uchwale, o której mowa w art. 70 ust. 3, dwaj członkowie prezydium okręgowej rady izby architektów, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący okręgowej rady izby architektów.

Art. 62. 1. Izba architektów zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w zawodzie architekta, lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej lub uprawnienia w zakresie odpowiadającym zakresowi tej specjalności uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332), lub
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2, oraz posiadają decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych, lub
- 4) **stwierdzenie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie¹**

2. Izba inżynierów budownictwa zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

---

¹ W minionych okresach nie nadawano decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych, tylko o stwierdzeniu przygotowania

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 33 pkt 1- 3lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie określonym w art. 34 pkt 1-3, lub specjalności, o których mowa w pkt 1, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, lub
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych, lub
- 4) **stwierdzenie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie¹**

Art. 63. Członkowi izby przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.

Art. 64. 1. Członek izby podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, mając na względzie specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 65. Do zadań samorządu zawodowego należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należyтым i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb;
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;
- 3) ustalanie Kodeksu etyki zawodowej i nadzór nad jego przestrzeganiem;
- 4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych;
- 5) uznawanie kwalifikacji zawodowych;
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi;
- 7) opracowywanie standardów praktyki zawodowej, o których mowa w art. 15 ust. 1;
- 8) ustalanie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów lub inżynierów budownictwa;

---

¹ W minionych okresach nie nadawano decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych, tylko o stwierdzeniu przygotowania

- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego;
- 10) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządu zawodowego;
- 11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury lub budownictwa;
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządu zawodowego;
- 13) prowadzenie list członków samorządu zawodowego;
- 14) prowadzenie centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane;
- 15) przekazywanie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, w terminie 3 dni od dnia wydania rozstrzygnięcia, informacji o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 16) realizacja innych zadań statutowych.

Art. 66. 1. Od decyzji Krajowych Organów Izb w sprawach indywidualnych wydawanych w drugiej instancji, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, przysługuje skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji, wnoszona za pośrednictwem właściwego Krajowego Organu Izby.

2. Do postępowania w sprawach indywidualnych, uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

Rozdział 2

Krajowa Izba Architektów i Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa

Art. 67. 1. Organami Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa, zwanych dalej „Krajowymi Izbami”, są:

- 1) Krajowy Zjazd Izby;
- 2) Krajowa Rada Izby;
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;
- 4) Krajowa Komisja Kwalifikacyjna;
- 5) Krajowy Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

2. Kadencja organów Krajowych Izb trwa 4 lata.

3. Funkcję Prezesa Krajowej Rady, przewodniczących organów krajowych oraz krajowego rzecznika dyscyplinarnego można sprawować przez dwie kadencje.¹

4. Członkowie Izby ubiegający się o stanowisko Prezesa Krajowej Rady, przewodniczących organów krajowych, krajowego rzecznika dyscyplinarnego oraz członków organów krajowych przedkładają krajowej radzie najpóźniej 60 dni przed planowanym zjazdem wyborczym:²

- oświadczenie o woli ubiegania się o konkretną funkcję
- życiorys z przebiegiem pracy zawodowej
- zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia danej funkcji

5. Krajowa Rada Izby najpóźniej 30 dni przed planowanym zjazdem wyborczym zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej listę wraz z CV kandydatów ubiegających się o funkcję Prezesa Krajowej Rady, przewodniczących organów krajowych, Krajowego Rzecznika dyscyplinarnego oraz członków organów.³

6. Przewodniczym oraz członkiem Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Krajowego Sądu dyscyplinarnego lub Krajowym Rzecznikiem Dyscyplinarnym może zostać członek izby z 20 letnim doświadczeniem zawodowym w zakresie pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie⁴

---

¹ Wprowadzenie zasady kadencyjności

² Zapis wprowadzony potrzebą zapoznania się z osobami kandydatów do organów

³ Wymóg upublicznienia listy kandydatów na dane stanowiska

⁴ Wprowadzenia wymogów brzegowych dla kandydatów do organów

Art. 68. 1. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby.

2. Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy izb.

3. W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących organów Krajowej Izby niebędący delegatami.

4. Krajowa Rada Izby określa zasady ustalania liczby delegatów z okręgowych izb na Krajowy Zjazd Izby.

5. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby, co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

6. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowych rad izb;
- 3) co najmniej 1/5 wszystkich członków okręgowych izb;
- 4) ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.
- 5) **co najmniej 1/5 delegatów na zjazd krajowy ;**
- 6) **co najmniej 1/5 wszystkich delegatów na zjazdy okręgowych izb;**

7. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

8. **W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział kandydaci do organów Krajowej Izby niebędący delegatami.¹**

Art. 69. 1. Uchwały Krajowego Zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby delegatów na Krajowy Zjazd Izby.

2. Wybory do organów Krajowej Izby odbywają się w głosowaniu tajnym.

3. Krajowy Zjazd może uchwalić ~~tajność obrad~~ **głosowanie** tajne na wniosek co najmniej 1/2 delegatów Krajowego Zjazdu Izby.

Art. 70. 1. Krajowy Zjazd Izby:

- 1) ustala liczbę członków organów Krajowej Izby;
- 2) wybiera Prezesa i członków Krajowej Rady Izby;
- 3) wybiera przewodniczącego i członków organów Krajowej Izby, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 1-5, oraz Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 4) uchwała, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, statut izby oraz uchwała regulaminy określające organizację organów krajowej

---

¹ Doprecyzowanie statusu na zjeździe osób kandydujących do organów

izby i tryb ich działania;

- 5) uchwała regulamin wyborów do organów krajowej izby;
- 6) ustala:
  - a) wysokość, zasady podziału i sposób uiszczania składki członkowskiej na **Krajowa Izbę**,
  - b) wysokość i sposób uiszczania opłat związanych z decyzją w sprawie wpisu na listę członków izby oraz innych opłat,
  - c) wysokość opłat za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych;
- 7) ustala zasady prowadzenia listy członków izby;
- 8) udziela absolutorium Krajowej Radzie Izby;
- 9) ustala program działania samorządu zawodowego;
- 10) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Krajowej Rady Izby, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.
- 11) uchwała, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania;
- 12) **Zatwierdza w formie uchwały umowy z uczelniami, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym**
- 13) uchwała, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych,
- 14) uchwała, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, standardów praktyki zawodowej;
- 15) **ustala w drodze uchwały wysokość stawki godzinowej wynagrodzenia za pełnienie funkcji w krajowych organach izby¹**

2. Krajowy Zjazd Izby w przypadku izby inżynierów budownictwa ustala zasady gospodarki finansowej Krajowej Izby oraz uchwała jej budżet.

3. Krajowy Zjazd Izby w przypadku izby architektów ustala zasady gospodarki finansowej izby oraz uchwała jej budżet.

Art. 71. 1. Krajowy Zjazd Izby uchwała Kodeks etyki zawodowej, określający w szczególności

---

¹ Dodanie i doprecyzowanie zakresu działania Krajowego Zjazdu

działalność członków samorządu zawodowego, ich relacje ze społeczeństwem, klientami, organami administracji publicznej, innymi członkami tego samorządu oraz wpływ tej działalności na środowisko naturalne.

2. Kodeks etyki zawodowej podlega ocenie w pierwszym roku kadencji Krajowej Rady Izby. W przypadku zaistnienia potrzeby wprowadzenia zmian w Kodeksie etyki zawodowej, zgłoszonej przez członków samorządu zawodowego, zmiany te omawiane są podczas najbliższego Krajowego Zjazdu Izby.

3. Krajowa Rada Izby każdorazowo zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o zmianach wprowadzonych w Kodeksie etyki zawodowej.

Art. 72. 1. W skład Krajowej Rady Izby wchodzi Prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Izby, z zachowaniem reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

2. Prezydium Krajowej Rady Izby stanowią Prezes i Wiceprezesi, sekretarz, skarbnik, **Przewodniczący Rad Okręgowych**¹ i członkowie wybrani przez Krajową Radę Izby spośród jej członków.

3. Prezydium Krajowej Rady Izby działa w imieniu Krajowej Rady Izby w sprawach określonych regulaminem Rady.

Art. 73. Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego w okresie między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby;
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb;
- 3) reprezentuje członków izb;
- 4) koordynuje ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izb;
- 5) **zawiera przygotowuje** umowy z uczelniami, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 6) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów krajowej izby;
- 7) **uchwala opracowuje**, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, **projekt** regulaminu postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych,
- 8) **opracowuje—uchwala**, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, **projekt** regulaminu ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania;
- 9) **opracowuje uchwala**, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania

---

¹ Zapewnienie reprezentatywności w prezydium wszystkich izb okręgowych

przestrzeni i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, projekt standardów praktyki zawodowej;

- 10) uchwała tryb i zakres szkolenia uzupełniającego;
- 11) prowadzi postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji osób, o których mowa w art. 45, i wydaje decyzje o uznaniu kwalifikacji lub o odmowie ich uznania; w przypadku, gdy kwalifikacje wnioskodawcy zostaną uznane, zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez wnioskodawcę, do dokonania wpisu na listę członków;
- 12) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- 13) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących w szczególności: gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa;
- 14) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy oraz sprzeczne z zasadami gospodarki finansowej i zasadami racjonalnej gospodarki;
- 15) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 16) reprezentuje samorząd wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych;
- 17) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby;
- 18) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby;
- 19) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby;
- 20) opracowuje, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, projekt Kodeksu etyki zawodowej;
- 21) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego.
- 22) Zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie 14 dni od uchwalenia¹

- Uchwały Krajowego Zjazdu z wyłączeniem spraw indywidualnych

- Uchwały Krajowej Rady z wyłączeniem spraw indywidualnych

- Uchwały Prezydium Krajowej Rady z wyłączeniem spraw indywidualnych

- Projekt Budżetu Krajowej Izby

---

¹ Zapis gwarantujący transparentność, jawność i szybką publikację aktów prawnych w celu umożliwienia członkom skorzystania z prawa zaskarżenia uchwał w ustawowym terminie.

- Sprawozdania finansowe podmiotów zależnych

23) Na wniosek członka izby udostępnia protokoły z posiedzeń Organów Krajowej Izby **Art. 67. 1**

Punkty 1-6 z wyłączeniem spraw indywidualnych

Art. 74. 1. Krajowa Rada Izby prowadzi centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane, zwany dalej „centralnym rejestrem”.

2. Centralny rejestr jest jawny w zakresie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 8-9 i 11-13.

3. Centralny rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej. Jawna część centralnego rejestru jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Izby.

4. W centralnym rejestrze zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) datę urodzenia;
- 4) informację o wykształceniu i tytułach naukowych;
- 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji;
- 6) organ wydający decyzję;
- 7) podstawę prawną wydania decyzji;
- 8) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
- 9) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego;
- 10) numer kancelaryjny;
- 11) pozycję w rejestrze;
- 12) datę wpisu do rejestru;
- 13) informacja o możliwości wykonywania zawodu;
- 14) informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

5. Osoba podlegająca wpisowi jest obowiązana zawiadomić podmiot prowadzący centralny rejestr o zmianie danych podlegających zamieszczeniu w centralnym rejestrze w terminie 30 dni od dnia, w którym zmiany te nastąpiły.

6. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia centralnego rejestru, mając na względzie konieczność zapewnienia kompletności i aktualności danych w nim zawartych, w tym potrzebę dokonywania wpisów, zmian w centralnym rejestrze, wykreślenia z centralnego rejestru oraz potrzebę uwzględnienia informacji oraz przyczyn zawieszenia albo pozbawienia prawa wykonywania zawodu architekta i inżyniera budownictwa.

Art. 75. W posiedzeniach Krajowej Rady Izby i jej prezydium mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przewodniczący: Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, okręgowych rad izb, Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa lub inne zaproszone osoby.

Art. 76. 1. Krajowa Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby;
- 2) przedstawia sprawozdanie z działalności kontrolnej Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych;
- 4) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Izby.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna uchyla uchwały okręgowych komisji rewizyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 77. 1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:

- 1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 92 pkt 1;
- 2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;
- 4) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 5) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności;
- 6) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.

2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 78. 1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 2) rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy postępowań z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby coroczne sprawozdanie ze swojej działalności;
- 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 6) uchyla uchwały okręgowych sądów dyscyplinarnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym jako sąd pierwszej instancji i pięcioosobowym jako sąd odwoławczy.

Art. 79. Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcję oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków organów izb;
- 2) składa odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, a od orzeczeń wydanych w drugiej instancji składa odwołania do sądu apelacyjnego;
- 3) przesyła Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, w terminie 3 dni od dnia wydania rozstrzygnięcia, informację o ukaraniu w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej, o których mowa w art. 107;
- 4) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników dyscyplinarnych;
- 5) składa Krajowemu Zjazdowi Izby roczne i kadencyjne sprawozdanie z działalności.

Art. 80.1 Za pełnienie funkcji w organach krajowych izby członkowi nie przysługuje wynagrodzenie chyba że krajowy w drodze uchwały zjazd zdecydował inaczej.¹

2. Krajowy Zjazd może w drodze uchwały ustalić wysokość stawki godzinowej wynagrodzenia za pełnienie funkcji w krajowych organach izby.

3. W przypadku podjęcia uchwały zgodnej z pkt 2 Krajowa Rada Izby zobowiązana jest do prowadzenia ewidencji godzinowej czasu pracy

4. Wysokość wynagrodzeń za pełnienie funkcji w organach są jawne

Art. 81. 1. Osoba pełniąca funkcje w organach okręgowych nie może jednocześnie pełnić funkcji w organach krajowych tego samego rodzaju.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy osoby pełniącej funkcję w okręgowej radzie i Krajowej Radzie oraz delegatów na okręgowy i krajowy zjazd.²

---

¹ Określenia sposobu wynagradzania i jawności wynagrodzeń za działalność w organach Izby

² Doprecyzowanie zapisu.

Rozdział 3

Izby okręgowe

Art. 82. 1. Organami okręgowych izb są:

- 1) okręgowy zjazd izby;
- 2) okręgowa rada izby;
- 3) okręgowa komisja rewizyjna;
- 4) okręgowa komisja kwalifikacyjna;
- 5) okręgowy sąd dyscyplinarny;
- 6) okręgowy rzecznik dyscyplinarny.

2. Kadencja organów okręgowych izb trwa 4 lata.

3. Funkcję przewodniczącego okręgowej rady, przewodniczących organów okręgowych oraz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego można sprawować przez dwie kadencje.¹

4. Członkowie Izby ubiegający się o stanowisko Przewodniczącego Okręgowej Rady, przewodniczących organów okręgowych, okręgowego rzecznika dyscyplinarnego oraz członków organów okręgowych przedkładają okręgowej radzie najpóźniej 60 dni przed planowanym zjazdem wyborczym²:

- oświadczenie o woli ubiegania się o konkretną funkcję
- życiorys z przebiegiem pracy zawodowej
- zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia danej funkcji

5. Okręgowa Rada Izby najpóźniej 30 dni przed planowanym zjazdem wyborczym zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej listę wraz z CV kandydatów ubiegających się o funkcję Przewodniczącego Okręgowej Rady, przewodniczących organów okręgowych, okręgowego rzecznika dyscyplinarnego oraz członków organów okręgowych³.

6. Przewodniczym oraz członkiem Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej, Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego lub Okręgowym Rzecznikiem Dyscyplinarnym może zostać członek izby z 15 letnim doświadczeniem zawodowym w zakresie pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie.⁴

---

¹ Wprowadzenie zasady kadencyjności

² Zapis wprowadzony potrzebą zapoznania się z osobami kandydatów do organów

³ Wymóg upublicznienia listy kandydatów na dane stanowiska

⁴ Wprowadzenie wymogów brzegowych dla kandydatów do organów

Art. 83. 1. Okręgowy zjazd izby jest najwyższym organem okręgowej izby.

2. Okręgowy zjazd izby stanowią członkowie okręgowej izby.

3. Jeżeli liczba członków okręgowej izby przekracza 200 osób, okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych.

4. Okręgowa Rada Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na minimum 60 dni przed pierwszym spotkaniem wyborczym listę z podziałem na obwody wyborcze, liczbę członków i delegatów w obwodach wyborczych wraz z datą i miejscem wyborów.¹

5. Wybory delegatów na zjazd okręgowy przeprowadza się w dzień ustawowo wolny od pracy²

6. Okręgowa Rada Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w ciągu 14 dni od wyborów w obwodach wyborczych listę osób wybranych na delegatów na zjazd okręgowy Izby³

7. Mandat delegata na okręgowy zjazd trwa przez okres kadencji organów okręgowej izby.

8. W okręgowym zjeździe izby, o którym mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć ~~z głosem doradczym~~ członkowie organów izby niebędący delegatami.

9. W Okręgowym Zjeździe Izby biorą udział członkowie ustępujących organów Okręgowej Izby niebędący delegatami.⁴

10. W Okręgowym Zjeździe Izby biorą udział kandydaci do organów Okręgowej Izby niebędący delegatami.⁵

Art. 84. 1. Okręgowa rada izby zwołuje okręgowy zjazd izby co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy, na wniosek:

-Krajowej Izby lub,

- okręgowej komisji rewizyjnej lub

- co najmniej 1/10 ogólnej liczby członków okręgowej izby lub

- co najmniej 1/5 delegatów na zjazd okręgowy izby;

3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 85. 1. Uchwały okręgowego zjazdu izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby członków lub delegatów na okręgowy zjazd izby.

---

¹ Zapis gwarantujący transparentność procesu wyborczego

² Zapis umożliwiający skorzystanie z czynnego prawa wyborczego.

W dzisiejszych realiach wybory są wyznaczane w dni robocze w godzinach pracy co uniemożliwia członkom skorzystanie ze swoich praw zagwarantowanych ustawą

³ Zapis gwarantujący transparentność procesu wyborczego

⁴ Doprecyzowanie możliwości

⁵ Potwierdzenie możliwości skorzystania z biernego prawa wyborczego przez osoby nie będące delegatami

2. Wybory do organów okręgowych izb odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 86. Okręgowy zjazd izby:

- 1) ustala zasady gospodarki finansowej okręgowej izby inżynierów budownictwa;
- 2) uchwała budżet okręgowej izby;
- 3) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności okręgowej rady izby, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowej komisji kwalifikacyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego i okręgowego rzecznika dyscyplinarnego;
- 4) udziela absolutorium okręgowej radzie izby;
- 5) ustala liczbę członków organów oraz szczegółowe zasady organizacji organów okręgowej izby i tryb ich działania;
- 6) wybiera przewodniczących i członków organów okręgowej izby, o których mowa w art. 83 ust. 1, oraz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 7) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Izby;
- 8) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji;
- 9) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.
- 10) **ustala w drodze uchwały wysokość stawki godzinowej wynagrodzenia za pełnienie funkcji w okręgowych organach izby¹**
- 11) **Zatwierdza w formie uchwały podział na obwody wyborcze oraz regulamin wyborów delegatów na zjazd okręgowy.²**

Art. 87. 1. Okręgowa rada izby wykonuje zadania samorządu zawodowego na obszarze działania izby, w okresie między zjazdami, w szczególności:

- 1) kieruje działalnością okręgowej izby;
- 2) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu izby;
- 3) **opracowuje projekt³ podziału obszaru działania okręgowej izby na obwody wyborcze i ustala liczbę delegatów na okręgowy zjazd;**
- 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu;
- 5) składa okręgowemu zjazdowi izby oraz Krajowej Radzie Izby sprawozdania ze swojej działalności;
- 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Izbę;
- 7) reprezentuje samorząd zawodowy przed organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz właściwymi stowarzyszeniami zawodowymi;

---

¹ Wskazanie zakresu działania okręgowego zjazdu

² Wskazanie zakresu działania okręgowego zjazdu

³ Wskazanie zakresu działania okręgowej rady

- 8) opiniuje projekty aktów normatywnych, w szczególności dotyczących gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa;
- 9) prowadzi listę członków okręgowej izby;
- 10) zapewnia ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 11) występuje do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby;
- 12) prowadzi rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby.
- 13) **Zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie 14 dni od uchwalenia¹**

- Uchwały Okręgowego Zjazdu

- Uchwały Okręgowej Rady z wyłączeniem spraw indywidualnych

- Uchwały Prezydium Okręgowej Rady z wyłączeniem spraw indywidualnych

- Projekt Budżetu Okręgowej Izby

- Sprawozdania finansowe podmiotów zależnych

- 14) **Na wniosek członka izby udostępnia protokoły z posiedzeń Organów Okręgowej Izby z wyłączeniem spraw indywidualnych**

2. Okręgowa rada izby przesyła niezwłocznie Krajowej Radzie Izby informację o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członka okręgowej izby, w celu zamieszczenia w centralnym rejestrze uprawnionych.

3. Okręgowa rada izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach członkowskich podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków okręgowej izby oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka izby.

4. Rada Okręgowa Izby podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis.

5. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

6. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, oraz w przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgową izby w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez

---

¹ Zapis gwarantujący transparentność, jawność i szybką publikację aktów prawnych w celu umożliwienia członkom skorzystania z prawa zaskarżenia uchwał w ustawowym terminie.

Krajową Radę Izby w ciągu miesiąca od dnia doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 88. Właściwa okręgowa rada izby wydaje członkom izby zaświadczenia:

- 1) o członkostwie w izbie;
- 2) potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 3) potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) inne, wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 89. 1. Prezydium okręgowej rady izby stanowią przewodniczący, zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez okręgową radę spośród jej członków.

2. Prezydium okręgowej rady izby reprezentuje okręgową radę na zewnątrz i działa w jej imieniu w sprawach określonych regulaminem rady.

Art. 90. W posiedzeniach okręgowej rady izby i prezydium mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący:
  - a) okręgowej komisji rewizyjnej,
  - b) okręgowej komisji kwalifikacyjnej,
  - c) okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 2) okręgowy rzecznik dyscyplinarny;
- 3) inne zaproszone osoby, w szczególności przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych.

Art. 91. Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą okręgowej izby;
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium okręgowej radzie izby.

Art. 92. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;
- 2) przeprowadza egzaminy na uprawnienia budowlane i wydaje decyzje o nadaniu tych uprawnień, z zastrzeżeniem art. 73 pkt 11;
- 3) odbiera uprawnienia budowlane w przypadkach niezastrzeżonych do właściwości okręgowego

sądu dyscyplinarnego;

- 4) przesyła decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru uprawnionych;
- 5) prowadzi rejestr osób, którym nadała uprawnienia budowlane;
- 6) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych;
- 7) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 8) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;
- 9) przeprowadza egzamin, o którym mowa w art. 108 ust. 1 pkt 3.

Art. 93. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna, na żądanie osoby posiadającej uprawnienia budowlane, wyjaśnia, w drodze postanowienia, wątpliwości co do treści decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych lub decyzji o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, służy zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

3. Na postanowienie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej służy skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, wnoszona za pośrednictwem Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Art. 94. 1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego.

2. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

3. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kar wymierzonych w postępowaniu dyscyplinarnym.

4. Okręgowy sąd dyscyplinarny dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa oraz składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 95. 1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

2. Do sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

Art. 96. Okręgowy rzecznik dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby;
- 2) składa odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, a od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w drugiej instancji składa skargę do sądu administracyjnego;
- 3) przesyła niezwłocznie do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej informację o ukaraniu w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 4) składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 96a.1 Za pełnienie funkcji w organach okręgowych izby członkowi nie przysługuje wynagrodzenie chyba że okręgowy zjazd w drodze uchwały zdecyduje inaczej

2. Okręgowy Zjazd może w drodze uchwały ustalić wysokość stawki godzinowej wynagrodzenia za pełnienie funkcji w okręgowych organach izby.

3. W przypadku podjęcia uchwały zgodnej z pkt 2 Okręgowa Rada Izby zobowiązana jest do prowadzenia ewidencji godzinowej czasu pracy

4. Wysokość wynagrodzeń za pełnienie funkcji w organach są jawne¹

---

¹ Określenia sposobu wynagradzania i jawności wynagrodzeń za działalność w organach Izby

Rozdział 4

Nadzór

Art. 97. 1. Uchwały organów okręgowych izb są przedkładane właściwym krajowym organom w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Krajowa Rada może zwrócić się do właściwego okręgowego zjazdu lub właściwej okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu. Uchwała okręgowej rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała okręgowego zjazdu na najbliższym zjeździe.

Art. 98. Decyzje organów krajowych Izb w sprawach indywidualnych, wydawane w drugiej instancji, z wyłączeniem spraw dyscyplinarnych, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

Art. 99. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub właściwej Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań samorządu.

2. Rozpatrzenie wystąpienia, o którym mowa w ust. 1, jest przedmiotem obrad właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub przedmiotem obrad posiedzenia właściwej Krajowej Rady Izby. Nad wnioskiem ministra przeprowadza się dyskusję.

3. Właściwa Krajowa Rada Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, albo odmawia jej podjęcia, w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia.

4. Właściwy Krajowy Zjazd Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, albo odmawia jej podjęcia, na najbliższym zjeździe następującym po otrzymaniu wystąpienia.

5. Odmowa podjęcia uchwały zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne.

Art. 100. 1. Uchwały organów krajowych izb, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych, są przesyłane ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może zaskarżyć, w terminie 30 dni od dnia otrzymania, uchwały, o których mowa w ust. 1, do sądu administracyjnego.

Art. 101. 1. Osoba będąca rzecznikiem odpowiedzialności dyscyplinarnej, przewodniczącym lub członkiem sądu dyscyplinarnego lub komisji kwalifikacyjnej nie może jednocześnie być pracownikiem:

- 1) organów administracji inwestycyjnej;
- 2) organów nadzoru budowlanego.

2. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, właściwy wojewoda albo starosta rozwiązuje stosunek pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może wystąpić do właściwego starosty lub właściwego dyrektora generalnego urzędu wojewódzkiego o rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz.

4. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego albo powiatowy inspektor nadzoru budowlanego rozwiązuje stosunek pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

5. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego albo wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego odwołuje wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego albo powiatowego inspektora nadzoru budowlanego, w przypadku naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

6. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, występuje do wojewódzkiego albo powiatowego inspektora nadzoru budowlanego z wnioskiem o rozwiązanie stosunku pracy lub odwołanie pracownika wojewódzkiego albo powiatowego inspektoratu nadzoru budowlanego.

Członkostwo w okręgowych izbach

Art. 102. Osoby, o których mowa w art. 62, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby.

Art. 103. 1. Członek izby ma prawo:

- 1) korzystać z pomocy w zakresie ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 2) korzystać z pomocy prawnej zapewnianej przez izbę;
- 3) korzystać z działalności samopomocowej.

2. Członek samorządu zawodowego może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwych organów Krajowej Izby, a uchwałę Krajowej Izby do sądu administracyjnego.

Art. 104. Członek izby jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych przepisów prawa oraz zasad wiedzy technicznej;
- 2) przestrzegać Kodeksu etyki zawodowej;
- 3) stosować się do uchwał organów izby;
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie;
- 5) doskonalić kwalifikacje zawodowe oraz odbywać wymagane szkolenia uzupełniające.

Art. 105. 1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby następuje w przypadku:

- 1) wniosku członka;
- 2) orzeczenia kary, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 5
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) braku spełniania któregośkolwiek z warunków określonych w art. 62;
- 5) śmierci członka.

2. Skreślenie z listy członków okręgowych izb może nastąpić także w przypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres 1 roku.

3. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz w ust. 2, podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające.

4. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli złoży egzamin ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

5. Członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary, o której mowa w art. 108

ust. 1 pkt 5, nie może ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Art. 106. 1. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w przypadku:

- 1) orzeczenia kary, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 4;
- 2) nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 3) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu.

2. W czasie zawieszenia członek izby jest zwolniony z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 104 pkt 4-6. Zawieszenie w prawach członka izby skutkuje zakazem wykonywania zawodu oraz zakazem sprawowania funkcji patrona.

3. Ponowne przystąpienie do wykonywania zawodu następuje po:

- 1) upływie terminu zawieszenia i złożeniu egzaminu ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej - w przypadku zawieszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) uiszczeniu zaległych składek - w przypadku zawieszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) odbyciu szkolenia uzupełniającego - w przypadku zawieszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

Rozdział 6

Odpowiedzialność dyscyplinarna architektów i inżynierów budownictwa

Art. 107. 1. Członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1-3 i 5, oraz w przypadku uchylenia się od złożenia nakazanego egzaminu.

2. Członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku gdy:

- 1) skutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;
- 2) nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków;
- 3) uchylał się od podjęcia nadzoru projektowego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

3. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 108. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno- budowlanego oraz umiejętności

praktycznego zastosowania wiedzy technicznej;

- 4) zawieszenie w prawach członka izby na okres od 1 miesiąca do 5 lat;
- 5) skreślenie z listy członków izby.

2. Zawieszenie w prawach członka izby określa się w latach i miesiącach. Kara biegnie od dnia, w którym orzeczenie o ukaraniu stało się prawomocne.

Art. 109. Wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 110. Jeżeli w stosunku do członka izby w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej upomnienie, w kolejnym postępowaniu dyscyplinarnym orzeka się co najmniej karę zawieszenia w prawach członka izby.

Art. 111. 1. Zatarcie wpisu o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej następuje z mocy prawa po upływie:

- 1) 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany;
- 2) 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie;
- 3) 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 4) 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

2. Jeżeli w okresach, o których mowa w ust. 1, członek izby został ukarany inną karą dyscyplinarną, zatarcie wpisu o ukaraniu następuje łącznie z zatarciem późniejszego wpisu.

3. Sądu dyscyplinarny, który orzekł karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, może postanowić o wcześniejszym zatarciu wpisu o ukaraniu.

Art. 112. Członkowi izby ukaranemu w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej, do czasu zatarcia wpisu o ukaraniu, nie przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze, nie może on pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.

Art. 113. 1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

2. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według przepisów o postępowaniu karnym wyłącza ściganie.

Art. 114. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia

czynu upłynęło 5 lat.

2. W przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje wraz z przedawnieniem karalności przestępstwa.

3. Bieg przedawnienia przerywa każda czynność okręgowego rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej.

Art. 115. W przypadku śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego toczy się ono nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia zgonu obwinionego zażąda tego małżonek obwinionego, jego wstępny albo zstępny w linii prostej, brat albo siostra.

Art. 116. Postępowanie dyscyplinarne jest wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem art. 78 ust. 1 pkt 2.

Art. 117. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej obejmuje:

- 1) postępowanie wyjaśniające;
- 2) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym;
- 3) postępowanie wykonawcze.

Art. 118. 1. Postępowanie wyjaśniające wszczyna rzecznik dyscyplinarny:

- 1) na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu, złożony nie później niż po upływie 6 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu;
- 2) na wniosek Krajowej Rady lub okręgowej rady izby;
- 3) na wniosek pokrzywdzonego;
- 4) z urzędu.

2. Postępowanie przed sądem dyscyplinarnym wszczyna się na wniosek okręgowego rzecznika dyscyplinarnego albo jego zastępcy lub Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcy.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Art. 119. 1. Stronami w postępowaniu wyjaśniającym są obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 118 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

2. Stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 118 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

Art. 120. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest okręgowy rzecznik dyscyplinarny,

a w sprawach członków organów izb - Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Art. 121. 1. Członek izby, którego dotyczy postępowanie, może w każdym stadium postępowania ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów lub radców prawnych.

2. Obrońcą nie może być członek sądu dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępca.

3. W przypadku gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy mu obrońcę z urzędu, jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie;
- 2) postępowanie toczy się po śmierci osoby, której ono dotyczy.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się również w toku postępowania wyjaśniającego.

Art. 122. 1. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny dąży do szczegółowego wyjaśnienia sprawy. Rzecznik dyscyplinarny jest obowiązany badać i uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego. W tym celu może przeprowadzać z urzędu wszelkie dowody, jeżeli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału dowodowego.

2. Sąd dyscyplinarny dąży do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy. W tym celu może dopuszczać z urzędu wszelkie dowody, jeżeli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału dowodowego.

3. Członkowie sądów dyscyplinarnych są niezawisli w zakresie orzekania w sprawach dyscyplinarnych, podlegają tylko przepisom prawa i orzekają na podstawie swojego przekonania opartego na swobodnej ocenie całokształtu dowodów zebranych w toku postępowania, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i niekorzyść obwinionego członka samorządu zawodowego.

Art. 123. 1. Orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu.

2. Uzasadnienia nie sporządza się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wniosek obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, uzasadnienie sporządza i doręcza się na wniosek strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 124. 1. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego stronom przysługuje prawo wniesienia

odwołania do sądu II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Odwołania od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd I instancji rozpoznaje ten sam sąd w innym, pięcioosobowym składzie.

Art. 125. Od prawomocnego orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd II instancji stronom przysługuje prawo wniesienia kasacji do Sądu Najwyższego, w terminie 3 miesięcy dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.

Art. 126. Sąd dyscyplinarny przesyła niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w centralnym rejestrze.

Art. 127. 1. Koszty postępowania pobiera się w formie zryczałtowanej opłaty odpowiednio na rzecz izby architektów lub okręgowej izby inżynierów budownictwa, której obwiniony jest członkiem. O kosztach orzeka sąd dyscyplinarny.

2. W razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. W pozostałych przypadkach:

- 1) koszty postępowania wyjaśniającego i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym ponosi izba architektów lub właściwa okręgowa izba inżynierów budownictwa,
- 2) koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym ponosi izba architektów lub Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa.

3. Zryczałtowana opłata wynosi w razie ukarania:

- 1) karą upomnienia - od 500 do 800 zł,
- 2) karą nagany - od 800 do 1500 zł,
- 3) innymi karami - od 1500 do 5000 zł

- w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych.

4. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się.

5. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch albo więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania dotyczą każdego z nich z osobna.

6. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego.

Art. 128. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) oraz przepisy rozdziałów I-III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.).

DZIAŁ 4

Zawód urbanisty

Rozdział 1

Wykonywanie zawodu urbanisty

Art. 129. Wykonywanie zawodu urbanisty polega na sporządzaniu projektów aktów planowania przestrzennego, raportów krajobrazowych oraz na opracowywaniu opinii lub analiz urbanistycznych, o których mowa w ustawie z dnia ... Kodeks urbanistyczno - budowlany (Dz. U ...).

Art. 130. 1. Zawód urbanisty może wykonywać osoba, która jest wpisana do centralnego rejestru osób posiadających prawo do wykonywania zawodu urbanisty, o którym mowa w art. 134 ust. 1 ustawy, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Wpis do rejestru przysługuje osobie, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 4) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin potwierdzający prawo do wykonywania zawodu urbanisty.

3. Prawo wpisania do rejestru przysługuje również osobie, która:

- 1) uzyskała decyzję w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu urbanisty na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) świadczy usługi transgraniczne w zakresie wykonywania zawodu urbanisty na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 131. 1. Wykonywanie zawodu urbanisty odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i standardami zawodowymi oraz z wytycznymi etyki zawodowej, a także ze szczególną starannością.

2. Urbanista jest obowiązany do:

- 1) udzielania niezbędnych wyjaśnień dotyczących sporządzanych projektów aktów planowania przestrzennego wszystkim zainteresowanym, w szczególności organowi, na zlecenie którego działa, oraz osobom biorącym udział w postępowaniu w przedmiocie uchwalenia tych aktów;
- 2) powstrzymywania się od zachowań rodzących wątpliwości co do jego bezstronności;
- 3) stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności przez uczestnictwo w co najmniej j 40 godzinach szkoleń specjalistycznych rocznie oraz dokumentowania tego obowiązku;

dokumentację potwierdzającą wypełnienie tego obowiązku urbanista przechowuje przez okres 5 lat.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii stowarzyszeń zrzeszających osoby wykonujące zawód urbanisty, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób dokumentowania stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz wytyczne w zakresie standardów zawodowych urbanisty i etyki zawodu urbanisty, jak również zakres tematyczny szkoleń specjalistycznych, mając na względzie konieczność osiągnięcia możliwie najwyższej jakości aktów planowania przestrzennego oraz uwzględniając szczególne wymagania dotyczące rzetelności, bezstronności i obowiązków informacyjnych.

Art. 132. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa sprawuje kontrolę wykonywania zawodu urbanisty w zakresie:

- 1) udzielania przez urbanistę niezbędnych wyjaśnień dotyczących sporządzanych projektów aktów planowania przestrzennego;
- 2) wykonywania przez urbanistę obowiązków w sposób rzetelny, bezstronny i terminowy;
- 3) wykonywania przez urbanistę obowiązków zgodnie z przepisami prawa oraz wytycznymi etyki zawodu;
- 4) stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

2. W ramach sprawowania kontroli minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może żądać od urbanisty udzielania wyjaśnień w formie pisemnej lub ustnej, a w szczególności przedstawienia dokumentów potwierdzających stałe doskonalenie kwalifikacji zawodowych.

Art. 133. Jeżeli urbanista jest przekonany, że polecenie podmiotu, na zlecenie którego działa, jest niezgodne z prawem albo zawiera znamiona pomyłki, jest on obowiązany, na piśmie, poinformować o tym ten podmiot. Pisemna informacja włączana jest do dokumentacji prac planistycznych, o której mowa w art. ... ustawy z dnia ... Kodeks urbanistyczno - budowlany.

Rozdział 2

Nadawanie uprawnień w zawodzie urbanisty

Art. 134. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa prowadzi rejestr.

2. Rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej.

3. Rejestr jest jawny w zakresie danych, o których mowa w art. 135 pkt 1, 2, 5-8 i w tym zakresie jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa. Każdy ma prawo dostępu do jawnych danych zawartych

w rejestrze.

Art. 135. Rejestr zawiera następujące dane dotyczące, osób o których mowa w ust. 1:

- 1) numer porządkowy;
- 2) imiona i nazwisko;
- 3) adres zamieszkania;
- 4) datę urodzenia;
- 5) datę wpisu do rejestru;
- 6) datę wykreślenia z rejestru;
- 7) okresy zawieszenia prawa wykonywania zawodu urbanisty;
- 8) informację o podstawie prawnej wykreślenia z rejestru.

Art. 136. 1. Wpisu do rejestru dokonuje się na wniosek osoby zainteresowanej.

2. Wniosek zawiera dane niezbędne do dokonania wpisu.

3. Osoba, o której mowa w art. 130 ust. 2, do wniosku dołącza:

- 1) oświadczenia o:
  - a) zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku,
  - b) spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 130 ust. 2 pkt 1-3;
- 2) kopię dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagania, o którym mowa w art. 130 ust. 2 pkt 4

4. Osoba, o której mowa w art. 130 ust. 3 pkt 1, do wniosku dołącza kopię decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu urbanisty na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

5. Osoba, o której mowa w art. 130 ust. 3 pkt 2, do wniosku dołącza oświadczenie o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w zakresie wykonywania zawodu urbanisty.

6. W zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych urbanistów oraz świadczenia przez nich usług transgranicznych stosuje się ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej

7. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 137. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa dokonuje wpisu do rejestru albo odmawia wpisu do rejestru w drodze decyzji administracyjnej.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa wydaje w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku.

Art. 138. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, przed wydaniem decyzji:

- 1) ustala, na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów, spełnienie warunków, o których mowa w art. 130 ust. 2 albo ust. 3;
- 2) dokonuje oceny formalnej wniosku.

Art. 139. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia rejestru, mając na względzie konieczność zapewnienia kompletności i aktualności danych zawartych w rejestrze, w tym potrzebę dokonywania wpisów, zmian w rejestrze, wykreślenia z rejestru oraz potrzebę uwzględnienia podstawy prawnej wykreślenia z rejestru

2. Urbanista jest obowiązany zawiadomić ministra do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa o wszelkich zmianach danych określonych w art. 135 pkt 2 i 3 oraz o niespełnianiu wymagań, o których mowa w art. 130 ust. 2 pkt 1 - 3, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Art. 140. 1. Za wpis do rejestru od osób, o których mowa w art. 130 ust. 2 i ust. 3 pkt 1, pobiera się opłatę w wysokości 150 zł.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 141. 1. Wykreślenie z rejestru następuje w przypadku:

- 1) orzeczenia kary, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 4;
- 2) śmierci urbanisty;
- 3) z innej przyczyny trwale uniemożliwiającej wykonywanie zawodu;
- 4) na wniosek urbanisty, którego dotyczy wpis.

2. Wykreślenie z rejestru następuje również w przypadku nie przedłożenia raz w roku oświadczenia, o którym mowa w art. 136 ust. 5.

Art. 142. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale do wpisów do rejestru stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 143. Egzamin uprawniający do wykonywania zawodu urbanisty, zwany dalej „egzaminem”, jest sprawdzianem teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydata.

Art. 144. 1. Do egzaminu dopuszcza się osobę, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) posiada tytuł zawodowy magistra albo równorzędny.

2. W razie niespełnienia warunków określonych w ust. 1 komisja egzaminacyjna podejmuje

uchwałę o odmowie dopuszczenia do egzaminu.

Art. 145. 1. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna.

2. Pracami komisji egzaminacyjnej kieruje przewodniczący, który w szczególności:

- 1) reprezentuje komisję egzaminacyjną na zewnątrz;
- 2) przewodniczy zgromadzeniu ogólnemu;
- 3) wyznacza składy egzaminacyjne oraz terminy ich posiedzeń;
- 4) zapewnia sprawność i terminowość pracy komisji egzaminacyjnej.

Art. 146. 1. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi nie więcej niż 30 członków, powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa spośród osób, które uzyskały najlepsze wyniki w postępowaniu konkursowym, zwanym dalej „konkuresem”, z zastrzeżeniem ust. 11.

2. Członkiem komisji egzaminacyjnej może być osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2 spełnia jeden z poniższych warunków:

- 1) posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk związanych z planowaniem przestrzennym, urbanistyką lub gospodarką przestrzenną;
- 2) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe, w tym brała udział w opracowaniu przynajmniej 10 planów miejscowych lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminie, sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073) obejmujących każdorazowo obszar o powierzchni nie mniejszej niż 30 ha.

4. Informację o konkursie podaje się do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej tego ministra.

Ogłoszenie powinno określać w szczególności:

- 1) nazwę i adres urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa;
- 2) wymagania związane z członkostwem w komisji egzaminacyjnej;
- 3) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 4) termin i miejsce składania dokumentów;
- 5) termin i miejsce przeprowadzenia konkursu;

6) informację o metodach i technikach konkursu.

5. Termin, o którym mowa w ust. 4 pkt 4 i 5, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

6. Konkurs na członka komisji egzaminacyjnej przeprowadza zespół powołany przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. Zespół ocenia doświadczenie zawodowe oraz wiedzę niezbędną do wykonywania zadań członka komisji egzaminacyjnej.

7. Członek zespołu ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o członkostwo w komisji egzaminacyjnej, uzyskanych w trakcie konkursu.

8. W toku konkursu zespół wyłania osoby, które uzyskały najlepsze wyniki i przedstawia je ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

9. Z przeprowadzonego konkursu zespół sporządza protokół zawierający w szczególności:

- 1) imiona, nazwiska i adresy osób, które uzyskały najlepsze wyniki uszeregowanych według poziomu spełniania przez nie wymagań określonych w ogłoszeniu o konkursie;
- 2) informację o zastosowanych metodach i technikach konkursu;
- 3) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody jego niedokonania;
- 4) skład zespołu.

10. Wynik konkursu ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony konkurs;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej oraz ich miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132) albo informację o niewyłonieniu.

11. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi również, legitymujący się wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem z zakresu planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

12. Przedstawiciel, o którym mowa w ust. 11, jest powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

13. Przepis ust. 3 nie stosuje się do przedstawiciela, o którym mowa w ust. 11.

Art. 147. 1. Członek komisji egzaminacyjnej powoływany jest na pięcioletnią kadencję.

2. Członek komisji egzaminacyjnej działa do czasu powołania członka komisji egzaminacyjnej kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia zakończenia kadencji.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa odwołuje członka komisji egzaminacyjnej:

- 1) w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 2) z innej przyczyny trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji egzaminacyjnej;
- 3) na wniosek członka.

4. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może ponadto odwołać członka komisji egzaminacyjnej na uzasadniony wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub co najmniej 3 członków komisji egzaminacyjnej.

5. Członkostwo w komisji egzaminacyjnej wygasa w przypadku śmierci członka komisji egzaminacyjnej.

6. Kadencja osoby powołanej w miejsce członka komisji egzaminacyjnej, którego członkostwo ustało wskutek odwołania lub wygaśnięcia, kończy się wraz z upływem kadencji komisji egzaminacyjnej.

7. Nie wstrzymuje prac komisji egzaminacyjnej:

- 1) niestawiennictwo członka komisji egzaminacyjnej na posiedzenie komisji egzaminacyjnej;
- 2) odwołanie członka komisji egzaminacyjnej lub wygaśnięcie członkostwa w komisji egzaminacyjnej.

8. Obsługę administracyjno-biurową komisji egzaminacyjnej zapewnia minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

9. Członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach komisji egzaminacyjnej.

Art. 148. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółową organizację, zakres i sposób działania komisji egzaminacyjnej,
- 2) wysokość wynagrodzenia członka komisji egzaminacyjnej za udział w jej pracach, w wysokości do 50% kwoty przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu - mając na względzie zakres obowiązków poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej, w tym konieczność przygotowania zadań egzaminacyjnych oraz skontrolowania wiedzy i umiejętności wymaganych od kandydata.

Art. 149. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu, ogłoszenie o egzaminie, w którym podaje w szczególności termin złożenia do komisji egzaminacyjnej wniosku kandydata o dopuszczenie do egzaminu, termin przeprowadzenia egzaminu oraz sposób wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 157.

Art. 150. 1. Komisja egzaminacyjna dopuszcza do egzaminu kandydata po dokonaniu oceny złożonego wniosku.

2. Do wniosku dołącza się oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa odpowiednio w art. 144 ust. 1. Przepis art. 136 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 151. 1. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Zakres egzaminu obejmuje znajomość przepisów prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej oraz praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu planowania przestrzennego, z uwzględnieniem zagadnień architektury, ochrony środowiska, kształtowania krajobrazu lub ochrony zabytków.

2. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia sposób i tryb przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego kandydata, szczegółowy zakres tematyczny, sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu oraz egzaminu poprawkowego, ich oceny oraz wzory zaświadczeń potwierdzających złożenie egzaminu, mając na względzie konieczność skontrolowania wiedzy i umiejętności wymaganych od urbanisty, jak również potrzebę sprawnego i rzetelnego przeprowadzenia egzaminu.

Art. 152. Egzamin jest przeprowadzany raz w roku, w terminie ustalonym przez komisję egzaminacyjną.

Art. 153. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.

Art. 154. Kandydat, który uzyskał negatywny wynik egzaminu, może ponownie do niego przystąpić w terminie wskazanym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie dłuższym niż 12 miesięcy.

Art. 155. 1. Od wyniku egzaminu kandydatowi przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej o poszerzonym składzie.

2. Do postępowania w sprawach odwołań od wyników egzaminu stosuje się odpowiednio przepisy [ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego dotyczące decyzji administracyjnej](#).

3. Od uchwały komisji egzaminacyjnej o poszerzonym składzie, w sprawie odwołań od wyników egzaminu, służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 156. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa potwierdza złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym w drodze zaświadczenia.

Art. 157. 1. Za egzamin oraz egzamin poprawkowy pobiera się opłatę w wysokości 600 zł.

2. Jeżeli egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata, opłata podlega zwrotowi. Opłata może zostać zwrócona, jeżeli kandydat usprawiedliwi swoją nieobecność w sposób przewidziany w przepisach o usprawiedliwianiu nieobecności w pracy.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

Rozdział 3

Odpowiedzialność dyscyplinarna urbanistów

Art. 158. 1. Urbanista podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie przepisów art. 131 ust. 1 i 2 oraz aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 131 ust. 3.

2. Karalność czynu ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 4 lata.

3. W przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje wraz z przedawnieniem karalności przestępstwa.

4. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 159. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) zawieszenie prawa wykonywania zawodu urbanisty na okres od 6 miesięcy do 5 lat;
- 4) pozbawienie prawa wykonywania zawodu urbanisty na okres od 6 miesięcy do dożywotniego pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

2. Kary, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, określa się w latach i miesiącach.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku dożywotniego pozbawienia prawa wykonywania zawodu urbanisty.

Art. 160. Wymierzając karę, stosuje się odpowiednio przepis art. 109.

Art. 161. 1. Pozbawienie prawa wykonywania zawodu urbanisty skutkuje wykreśleniem z rejestru.

2. Urbanista, w stosunku do którego orzeczono karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu urbanisty, składa ponownie egzamin, nie wcześniej, niż po upływie 2 lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 162. Jeżeli w stosunku do urbanisty w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej karę nagany, za trzecim razem komisja dyscyplinarna orzeka karę od 2 lat do dożywotniego pozbawienia

prawa wykonywania zawodu.

Art. 163. Złożenie przez urbanistę informacji, o której mowa w art. 133, wyłącza go od odpowiedzialności dyscyplinarnej w zakresie objętym tą informacją.

Art. 164. Organami właściwymi w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanistów są:

- 1) komisja dyscyplinarna;
- 2) rzecznik dyscyplinarny.

Art. 165. Postępowanie dyscyplinarne toczy się przed komisją dyscyplinarną i jest dwuinstancyjne.

Art. 166. 1. W sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanisty orzekają:

- 1) w pierwszej instancji - komisja dyscyplinarna w składzie:
  - a) trzech członków w przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 159 ust. 1 pkt 1-2,
  - b) pięciu członków w przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 159 ust. 1 pkt 3-4;
- 2) w drugiej instancji - komisja dyscyplinarna w składzie pięciu członków.

2. Jeżeli w toku postępowania zostaną ujawnione okoliczności uzasadniające rozpoznanie sprawy w składzie pięcioosobowym, komisja dyscyplinarna, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w takim składzie. Nowych członków składu orzekającego wyznacza przewodniczący komisji dyscyplinarnej.

3. W składzie orzekającym komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, co najmniej jeden z członków posiada wykształcenie prawnicze.

4. Przewodniczący składu orzekającego komisji posiada tytuł naukowy lub stopień naukowy nie niższy niż tytuł naukowy lub stopień naukowy obwinionego.

Art. 167. Pracami komisji dyscyplinarnej kieruje przewodniczący, który w szczególności:

- 1) reprezentuje komisję dyscyplinarną na zewnątrz;
- 2) przewodniczy zgromadzeniu ogólnemu;
- 3) ustala terminy posiedzeń składów orzekających pierwszej i drugiej instancji;
- 4) zapewnia sprawność i terminowość pracy komisji dyscyplinarnej.

Art. 168. 1. W skład komisji dyscyplinarnej wchodzi nie więcej niż 15 członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa spośród osób spełniających wymagania, o których mowa w ust.

2, i które uzyskały najlepsze wyniki w postępowaniu konkursowym, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Członkiem komisji dyscyplinarnej może być osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2, spełnia jeden z poniższych warunków:

- 1) posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk związanych z planowaniem przestrzennym, urbanistyką lub gospodarką przestrzenną albo nauk prawnych;
- 2) posiada co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe, w tym brała udział w opracowaniu przynajmniej 10 planów miejscowych albo studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminie, sporządzonych według procedur i problematyki określonej w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obejmujących każdorazowo obszar o powierzchni nie mniejszej niż 30 ha.

4. Do postępowania konkursowego członków komisji dyscyplinarnej przepis art. 146 ust. 4-11 stosuje się odpowiednio.

5. W skład komisji dyscyplinarnej wchodzi ponadto powołany przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa przedstawiciel legitymujący się wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem z zakresu planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej.

6. Przepis ust. 3 nie stosuje się do przedstawiciela, o którym mowa w ust. 5.

Art. 169. 1. Członek komisji dyscyplinarnej powoływany jest na pięcioletnią kadencję.

2. Członek komisji dyscyplinarnej działa do czasu powołania członka komisji dyscyplinarnej kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia zakończenia kadencji.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa odwołuje członka komisji dyscyplinarnej:

- 1) w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 2) z innej przyczyny trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji dyscyplinarnej;
- 3) na wniosek członka.

4. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może ponadto odwołać członka komisji dyscyplinarnej na uzasadniony wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub co najmniej 3 członków komisji egzaminacyjnej.

5. Członkostwo w komisji dyscyplinarnej wygasa w przypadku śmierci członka komisji dyscyplinarnej.

6. Kadencja osoby powołanej w miejsce członka komisji dyscyplinarnej, którego członkostwo ustało wskutek odwołania lub wygaśnięcia, kończy się wraz z upływem kadencji komisji dyscyplinarnej.

7. Nie wstrzymuje prac komisji dyscyplinarnej:

- 1) niestawiennictwo członka komisji dyscyplinarnej na posiedzenie komisji dyscyplinarnej;
- 2) odwołanie członka komisji dyscyplinarnej lub wygaśnięcie członkostwa w komisji dyscyplinarnej.

8. Obsługę administracyjno-biurową komisji dyscyplinarnej zapewnia minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

9. Członkom komisji dyscyplinarnej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach komisji dyscyplinarnej.

Art. 170. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członka komisji dyscyplinarnej za udział w jej pracach, w wysokości do 50% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego, mając na względzie nakład pracy i zakres obowiązków poszczególnych członków komisji dyscyplinarnej oraz liczbę rozpatrywanych spraw oraz ich zawartość.

Art. 171. 1. Komisje dyscyplinarne rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego wyroku skazującego sądu powszechnego.

2. Postanowienia i orzeczenia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów.

Art. 172. 1. Rzeczników dyscyplinarnych w liczbie 14 powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa na 5 letnią kadencję, z których:

- 1) siedmiu reprezentuje obszar wiedzy z zakresu planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej;
- 2) siedmiu posiada co najmniej stopień doktora nauk prawnych.

2. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

3. Przepis art. 168 ust. 2 i 3, art. 169 ust. 2 i 3, 5 i 6 oraz 8 i 9 stosuje się odpowiednio do rzecznika dyscyplinarnego.

4. Minister właściwy do spraw do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzeń rzecznika dyscyplinarnego, w wysokości do 50% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego, mając na względzie nakład jego pracy, zakres obowiązków oraz liczbę rozpatrywanych spraw i ich zawartość.

Art. 173. 1. Postępowanie dyscyplinarne komisja dyscyplinarna wszczyna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego po przeprowadzeniu przez niego postępowania wyjaśniającego wszczętego z urzędu lub na polecenie ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

2. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się:

- 1) po upływie roku od dnia powzięcia przez rzecznika dyscyplinarnego informacji o popełnieniu czynu skutkującego możliwością poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 2) po upływie pięciu lat od popełnienia tego czynu.

3. W przypadku niewszczęcia postępowania wyjaśniającego w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje o tym ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

4. Rzecznik dyscyplinarny w terminie 3 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania wyjaśniającego kieruje do komisji dyscyplinarnej wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

5. Kary dyscyplinarne określone w art. 159 ust. 1 pkt 1 i 2 ulegają zatarciu po upływie 3 lat, a kary określone w art. 159 ust. 1 pkt 3 i 4 - po upływie 10 lat od dnia doręczenia urbaneście prawomocnego orzeczenia o ukaraniu, jeżeli w tym okresie nie został on ponownie ukarany dyscyplinarnie lub ukarany sądownie za przestępstwo umyślne.

6. Komisja dyscyplinarna, która orzekła karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu może postanowić o wcześniejszym zatarciu kary.

Art. 174. 1. Urbanista, którego dotyczy postępowanie dyscyplinarne, może w każdym stadium postępowania ustanowić obrońców spośród adwokatów, radców prawnych lub urbanistów.

2. Obrońcą nie może być członek komisji dyscyplinarnej albo rzecznik dyscyplinarny.

Art. 175. 1. Posiedzenie komisji dyscyplinarnej może odbyć się pod nieobecność urbanisty, którego dotyczy postępowanie, lub rzecznika dyscyplinarnego, o ile zostali oni prawidłowo zawiadomieni o terminie i miejscu posiedzenia.

2. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 166 ust. 1 pkt 1, strony mogą odwołać się do komisji, o której mowa w art. 166 ust. 1 pkt 2, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

3. Od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 168 ust. 1 pkt 2, stronom służy odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Do odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Art. 176. 1. Urbanista, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, może być

tymczasowo zawieszony w prawie wykonywania zawodu przez komisję dyscyplinarną w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy prawdopodobieństwo popełnienia czynu jest wysokie, a dalsze wykonywanie przez niego zawodu zagraża interesowi publicznemu. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje komisja dyscyplinarna.

2. Postanowienie komisji dyscyplinarnej o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

3. Tymczasowo zawieszony może w każdym czasie składać wniosek o uchylenie postanowienia o tymczasowym zawieszeniu. Na postanowienie w przedmiocie wniosku zażalenie przysługuje tylko wtedy, gdy wniosek został złożony po upływie co najmniej trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego zawieszenia.

4. Tymczasowe zawieszenie uchyla się niezwłocznie, jeżeli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane, lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie.

5. Tymczasowe zawieszenie orzeka się na okres od 1 do 6 miesięcy.

Art. 177. Do kosztów postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 127.

Art. 178. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego oraz przepisy rozdziałów I-III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.

DZIAŁ 5 Przepisy karne

Art. 179. Kto wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie bez spełnienia wymagań, o których mowa w art. 5 ust. 1, podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Art. 180. Kto wykonuje zawód urbanisty bez spełnienia wymagań, o których mowa w art. 130 ust. 1, podlega karze grzywny w wysokości do 50 000 zł.

DZIAŁ 6 Przepis końcowy

Art. 181. Ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z dnia ... - Przepisy wprowadzające ustawę - Kodeks urbanistyczno-budowlany.